

GENT IN 1868

Tot einde 1867 beschikken we slechts over geschreven verslagen van de vergaderingen van de gemeenteraad, verslagen die niet altijd volledig de tussenkomsten van de gemeenteraadsleden weergeven. Vanaf 1868 worden de gesprekken stenografisch opgenomen en beschikken we over gedrukte verslagen, het Bulletin Communal.

6 januari : Max Roose, leraar aan het atheneum, houdt in het Van Crombrugge-geenootschap een voordracht met als onderwerp "Vlaamschgezind is volksgezind".

12 januari : Heden had de plechtige ontvangst plaats van de zoeaaf Jozef van Meerschaert. Hij is in stoet met muziek voorop naar het lokaal van de Bescherming der Jonge Werklieden geleid.

26 januari : De Werkersbond houdt een meeting in De Prins in de Ramen. Onderwerpen : afschaffing van de loting, vragen aan de senaat een wet te stemmen, die bepaalt dat de rechters in Vlaanderen de Vlaamse taal moeten kennen, bedanking aan de Maere voor zijn tussenkomst in het Parlement.

3 februari : De Volksonderrichtsbond houdt een meeting in de zaal Polka en behandelt dezelfde onderwerpen van de vorige meeting. De Beurzencourant schrijft : "Meeting te Gent tegen het militarismus en het fransquillonismus". Er wordt een brief van E. Moyson voorgelezen, waaruit blijkt dat zijn gezondheid hem niet toelaat de vergadering bij te wonen.

5 februari : De Heer Lovaert, orgelmaker te Gent, heeft in de kerk te Denderwindeke een nieuw orgel geplaatst, gemaakt volgens een nieuw stelsel met twintig registers.

8 februari : In januari heeft de Zonder Naam uitgedeeld : 1260 broden, 22 050 kg. kolen, 1 910 kg. aardappelen, 248 dekens, 48 hemden, in geld 794,99 fr. met als totaal bedrag drieduizend frank. Door het gebrek aan werk en de buitengewone duurte van de levensmiddelen groeit de nood nog aan.

10 februari : Te Joost te Noode wordt het grafmonument van Michel Van der Voort ingehuldigd. De Gentse delegatie is talrijk : het Vlaamsch Verbond, het Vlaamsche Volk, de Broederlijke Wevers, de maatschappij van de spinners, het Van Crombrugge geenootschap, Broedermin en Taalijver, de maatschappij de Noodlijdende Broeders, de Vereenigde Broeders Schilders, de Eendracht van Meulestede. Er werd een vers voorgelezen van E. Moyson.

Hij is niet meer, de vrome Vaderlander,
Die dertig jaar voor Vlaand'rens rechten streed.
Hij is niet meer, de wakk're tegenstander,
Van al wie 't volk verdrukte en lijden deed.
Wie zal hem nog zulk een voorbeeld geven ?
Wie was, als hij, belangloos, trouw en koen ?
Waarom, Michiel, zijt G'ons niet bijgebleven ?
De Vlaamsche Zaak had nog Uw hulp van doen !
De Gentenaars De Ridder, Seranne, Massijn en Lod. De Vriese voerden er het woord.

11 februari : Le Bien Public deelt mede, dat de inschrijvingen door verschillende katholieke kranten geopend ten voordele van het pauselijk leger een som van 126 000,92 fr. hebben opgebracht.

11 februari : De gemeenteraad herziet het besluit van 13.12.1851 op het ruimen. Het ruimen wordt toegelaten van 1 november tot 30 april van 11 uur 's avonds tot 5 uur 's morgens en van 1 mei tot 31 oktober van 11 uur 's avonds tot vier uur 's morgens. Overdag is het ruimen toegelaten voor het reukloos systeem.

De Frère-Orbanlaan zal op de helft van zijn breedte worden gekasseid.

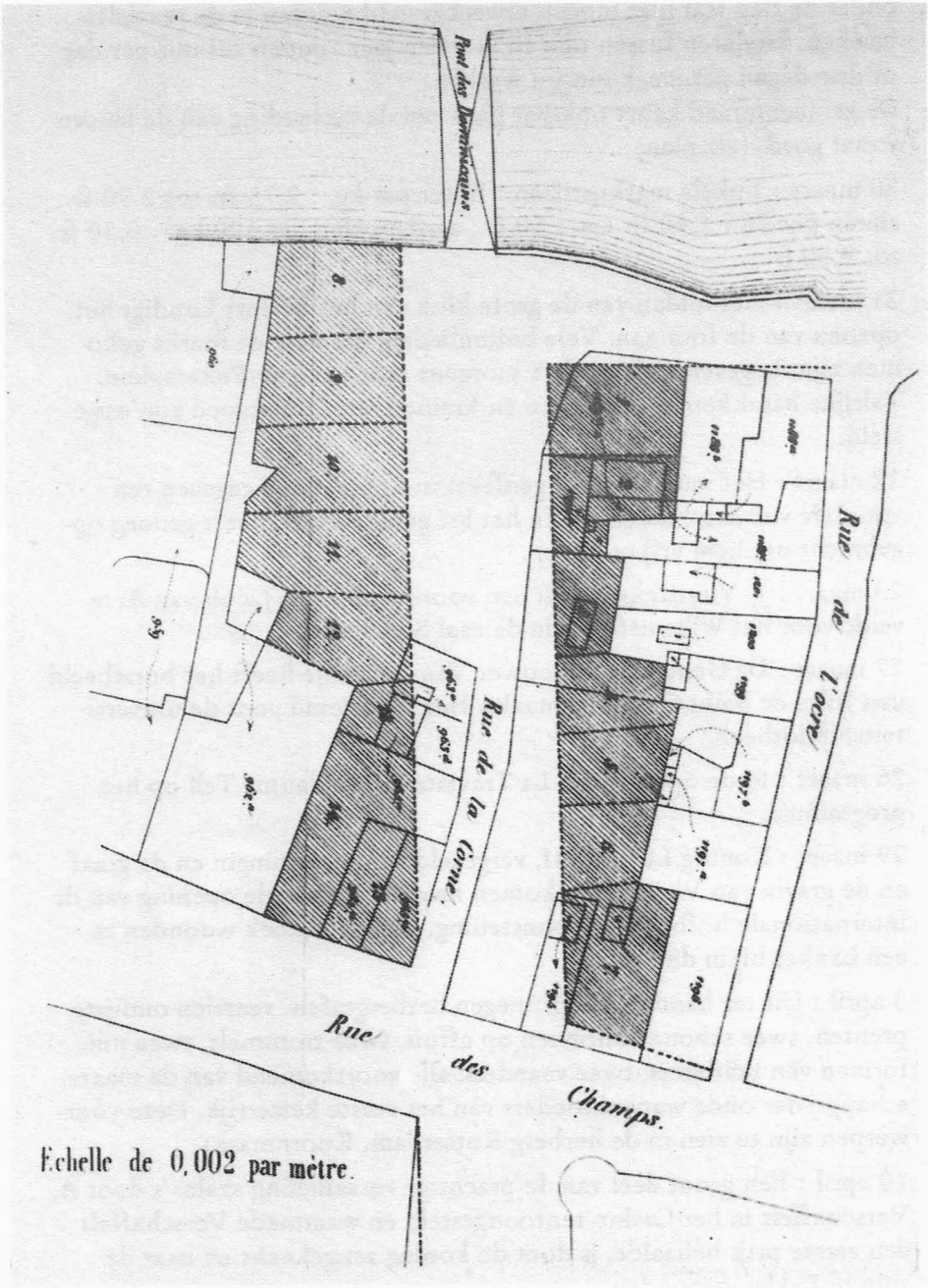
20 februari : Schepen Wagener heeft voor de Nijverheids- en Handelskring een voordracht gehouden over het werk van vrouwen en kinderen. Hij verdedigde het standpunt, dat een wet tot regeling van de werken van de vrouwen en kinderen noodzakelijk en dringend is.

22 februari : De Uilenzangerskring A.B.C. zal zondagavond de voornaamste herbergen en koffiehuisen bezoeken en er geld inzamelen voor de Zonder Naam.

23 februari : In Spiegelhove houdt de Vlaamsch Liberale Vereeniging een vergadering. Aan het bureau : J. Vuylsteke, voorzitter, als ook Pol de Schamphelaere, Heremans, Rolin-Jaequemijns, Sunaert, Vervier. Volgens de G. van Gent waren er meer dan tweeduizend aanwezigen. Er werd geprotesteerd tegen de vermeerdering van de krijgslasten, tegen de bestendige legers en tegen de loting. Spreker H. Peters van Antwerpen betoogde, dat de kazerne geen school is van beschaving. Echte beschaving is het verplicht onderwijs. P. Janson van Brussel verklaarde, dat volgens de Grondwet alle Belgen gelijk zijn voor de wet, maar de loting verbreekt de gelijkheid.

16 maart : In de zaal Sodaliteit wordt de eerste volksvoordracht ingericht door het Willemsfonds gehouden. Max Rooses handelde over het doel en het nut van de volksvoordrachten.

De gemeenteraad keurt een petitie aan de regering en het parlement

goed, waarin gevraagd wordt een wet te stemmen, waarbij de arbeid van de kinderen wordt geregeld. Er wordt voorgesteld, dat kinderen onder de tien jaar niet mogen tewerkgesteld worden in de textielfabrieken, kinderen tussen tien en veertien jaar zouden zes uur per dag of drie dagen per week mogen werken.

De gemeenteraad keurt ook het plan van de verbreding van de Hoornstraat goed. (zie plan)

20 maart : Enkele marktprijzen : Boter per kg. : 2,75 fr. tot 2,90 fr., eieren per 26 : 1,40 fr. tot 1,50 fr., aardappelen per 100 kg. : 8,50 fr. tot 9,50 fr.

21 maart : Het luiden van de grote klok van het Belfort kondigt het openen van de foor aan. Vele buitenlieden, die naar de markt gekomen zijn, begeven zich reeds 's morgens naar het Sint-Pietersplein. Talrijke barakken, wafelhuizen en kramen met lekkergoed zijn opgesteld.

22 maart : Het muzikaal morgenfeest in Spiegelhove gegeven ten voordele van een kulder, die in het lot gevallen was, heeft genoeg opgebracht om hem vrij te kopen.

23 maart : J. Vuylsteke houdt een voordracht over Jacob van Artevelde voor het Willemsfonds in de zaal Sodaliteit.

27 maart : De Gentse beeldhouwer Van Eenaeme heeft het borstbeeld van Jules de Saint-Genois gemaakt. Het is bestemd voor de universiteitsbibliotheek.

26 maart : In de opera staan La Traviata en Guillaume Tell op het programma.

29 maart : Koning Leopold II, vergezeld van de koningin en de graaf en de gravin van Vlaanderen komen naar Gent voor de opening van de internationale hofbouwtenoonstelling. Na het bezoek woonden ze een banket bij in de opera.

3 april : Uit ter hand te koop : negen herbergtafels, veertien omlijste prenten, twee schone kanonnen op affuit, twee trommels, twee uniformen van tamboers, twee vaandels, alle voortkomend van de maatschappij der oude wapenbroeders van het eerste keizerrijk. Deze voorwerpen zijn te zien in de herberg Rotterdam, Koornmarkt.

10 april : Een groot deel van de prachtige verzameling azalea's door A. Verschaffelt in het Casino tentoongesteld en waarmede Verschaffelt een eerste prijs behaalde, is door de koning aangekocht en naar de tuin te Laken verzonden.

Het gemeentebestuur van Spa heeft aan Em. de Gobert, fabrikant in

meubelen en wonende Regnessestraat (van Sint-Janstraat tot Biezenkapel) de levering toegekend van het meubilair van het groot badgesticht voor de som van 42 000 fr.

25 april : De kerk van het H. Kerst is verrijkt met een nieuwe schildery van onze stadsgenoot J. De Vriendt. Het tafereel verbeeldt de H. Maagd, gezegd Onze Lieve Vrouw van Weeën.

27 april : De gemeenteraad keurt een besluit goed, waarbij een belasting van 11 % op het kadastraal inkomen zal worden geheven vanaf 1.1.1868 op de eigendommen, die ontslagen zijn van de grondbelasting volgens de wet van 28.3.1828. Volgens deze wet genoten nieuwe gebouwen een vrijstelling van grondbelasting gedurende acht jaar. Voor de gebouwen onderworpen aan de grondbelasting beliep deze belasting 11,78 % (6,70 % voor de staat, 14 add. opcentimes voor de provincie = 0,94 %, 32 add. opcentimes voor de stad). De nieuwe belasting werd goedgekeurd met vijftien stemmen voor, acht tegen (Lebègue, de Hemptinne, Guequier, Vandenberghe, Hulin, Morel, A. Vandenberghe en van der Maele) en twee onthoudingen (Picquaert en Scribe). Deze belasting was natuurlijk niet sympathiek voor de eigenaars van nieuwe woningen en voor de aannemers, die vreesden minder werk te hebben. In 1869 zijn er gemeenteraadsverkiezingen en de elf procent-belasting zal de inzet zijn van een felle kiesstrijd.

Aan L. Gérard wordt de toelating verleend een gedeelte van de Plottersgracht te overwelven. Fredericq stelt voor een hondenbelasting in te voeren, met als doel het aantal honden in de stad te beperken. In 1829 was een hondenbelasting ingevoerd, maar in 1836 was ze afgeschaft, omdat de opbrengst te gering was (1500 fr. tot 1700 fr. per jaar) en ook omdat deze belasting erg onpopulair was. Op 22 juni zal de gemeenteraad het invoeren van een hondenbelasting verwerpen met dertien stemmen voor en veertien stemmen tegen.

29 april : Te Gent overleed Polydoor Van der Meersch. Hij was archivaris van de provincie Oost-Vlaanderen en publiceerde een groot aantal artikels in de *Messenger des Sciences Historiques*. Verder publiceerde hij : *Memoriaal der stad Gent 1301-1737*, *Inventaire des cartes et des plans conservés dans la Flandre Orientale* en de *L'état de la mendicité dans les Pays-Bas autrichiens*. Te Gent overleed nog A.E. Gheldolf, rechter, daarna senator. Gheldolf maakte zich verdienstelijk door het werk van Warnkönig "Flandrische Staats- und Rechtsgeschichte bis zum Jahre 1305" te vertalen in het Frans. Warnkönig was van 1831 tot 1836 hoogleraar te Gent.

1 mei : De Weversmaatschappij heeft aan de fabrikanten een brief ge-

zonden, waarbij gevraagd wordt de werktijden te regelen : zondagwerk volledig afschaffen, maximum twaalf uur per dag, maandag zo als naar gewoonte het werk beëindigen om vier uur 's namiddags. Te Gent verschijnt een nieuw weekblad "De Godsdienstige Week van Vlaanderen". Het blad zal tot in 1914 verschijnen en na de eerste wereldoorlog opnieuw verschijnen tot in 1940.

4 mei : "Het jaarlijks feest ter nagedachtenis van de dood des keizers voorgevallen op 5 mei 1821 heeft heden wederom plaats gehad. De broeders waren voor negen uur in de Sint-Jacobskerk ter bijwoning van de dienst, die met de gewone plechtigheid geschiedde. Vandaar trokken ze naar Sint-Amandsberg alwaar men bezig was de nog ontbrekende namen op het monument te plaatsen. Men schaarde zich rond de gedenkzuil alwaar de voorzitter een korte en gepaste toespraak hield behelzende de opwekking tot broederlijke eensgezindheid. Vandaar begaven zij zich naar de estaminet De Kat op de Vrijdagmarkt, alwaar een diner gemaakt was. De broeders aten er recht smakelijk en de President de gulhartige vrolijkheid, eensgezindheid en voorbeeldig gedrag der broeders ziende, stelde voor enige toepasselijke liederen te zingen, waarmede de voorzitter en de ondervoorzitter de leden tot laat in de avond wisten te vermaken, zodat een ieder dit feest met genoegen en blijdschap wenste weder te zien." Dit is het laatste verslag, dat werd opgesteld door de secretaris van de Napoleonisten Jonglas. Hij zelf was toen reeds tachtig jaar oud. Fier tekende hij het verslag : "P. Jonglas, Ridder van het Leopoldsorde".

20 mei : De aardewerkers, die aan de Nederschelde werken, winnen 2,75 fr. tot 3 frank per dag en werken van 5 uur 's morgens tot acht uur 's avonds.

Te Gent overleed Jan Groverman. Hij was geboren te Gent op 24 november 1794. Licentiaat in de rechten was hij procureur des konings tijdens het Verenigd Koninkrijk. Hij was gedurende vele jaren lid van de gemeenteraad.

7 juni : De gekende en wel gekalante danszaal Philharmonie met grote hof en ruime zalen is over te nemen.

8 juni : Donderdag laatst heeft een konvooi van 21 jonge lieden onze stad verlaten om dienst te nemen bij de pauselijke zoeaven. Men telt onder hen 17 Vlamingen en vier Hollanders. Onder deze 17 Vlamingen zijn er elf, die hun dienstaanneming voor de tweede of derde maal vernieuwen. In 1868 zullen zestien Genteaars dienst nemen bij de pauselijke zoeaven.

9 juni : Ter vervanging van de overleden senator Gheldolf wordt Ca-

miel De Bast verkozen met 1568 stemmen op 1661. Er was geen tegenkandidaat.

11 juni : Een zonderlinge weddenschap. Zondag had in het Boldershof een weddenschap plaats. Door een persoon was gewed, dat hij met zijn kameraad honderd eieren zou opeten. Om zeven uur deed hij zijn intrede in de herberg vergezeld van zijn vriend. De wedder en zijn vriend zetten zich aan tafel en de honderd eieren werden hun in tien eierkoeken opgediend. De man at er niet veel van, maar toch waren de tien eierkoeken na een kwartier, dank zij de verbazende eetlust van zijn kameraad, die sedert de vorige dag niets gegeten had en geen ander was dan de kameraad van de H. Antonius, namelijk een zeer fatsoenlijk en wel opgebracht varken. De klucht heeft zodanig doen lachen dat de vensterruiten van de herberg er van op straat in stukken gevallen zijn. De Gazette van Gent vindt het een zonderlinge klucht, daar er zo veel arme mensen in deze tijd aardappelen met azijnsaus moeten eten. De verantwoordelijkheid voor dit verhaal laten we natuurlijk aan onze G. van Gent.

14 juni : Morgen zullen in de herberg de Drie Linden buiten de Heuvelpoort tegen het kerkhof verscheidene prijzen te winnen zijn met kuipkensteken. Er zal ook een prijs zijn voor het drolligste kostuum.

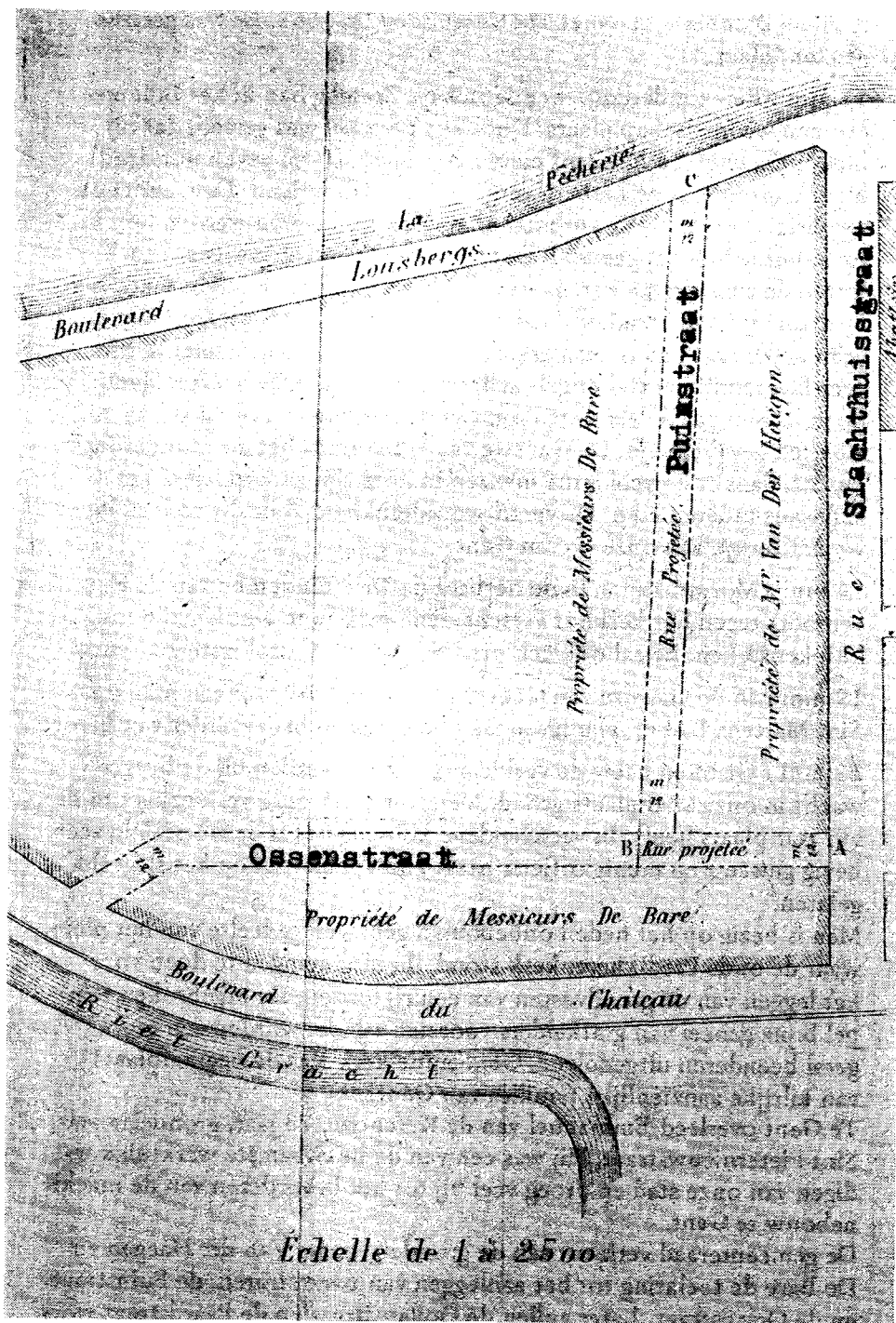
19 juni : In de Gazette van Gent staat een verhaal over een man uit Sint-Martens Latem, zijn leven lang bedelaar en bedevaarder van beroep.

22 juni : Gisteren heeft de verkiezing voor de graden bij de burgerwacht in onze stad plaats gehad. Men weet, dat deze verkiezing om de vijf jaar plaats heeft. In verscheidene kompagnies is de worsteling zeer hevig geweest en menig officier heeft zijn epauletten op het slagveld gelaten.

Men is bezig op het heden onbebouwd gebleven gedeelte van het plein, waar de oude Predikherenkerk stond, de uitgravingen te doen voor het leggen van de grondvesten van een rij huizen. De afgebroken tempel bijna geheel van grafkelders voorzien zijnde, worden een groot getal beenderen uitgedolven. Genoemde kerk was de begraafplaats van talrijke aanzienlijke families van Gent.

Te Gent overleed Emmanuel van de Kerchove, 78 jaar, grondeigenaar, Sint-Pieternieuwstraat. Hij was een van de bekwaamste werktuigkundigen van onze stad en droeg veel bij tot het bevorderen van de machinbouw te Gent.

De gemeenteraad verleent aan de grondeigenaars Van der Haegen en De Bare de toelating tot het aanleggen van twee straten, de Puinstraat en de Ossenstraat. Later zullen de Oilamstraat en de Paardstraat wor-

MAATSCHAPPIJ : VOORUIT

KENSPREUK : *Bemin uwe naasten.*

BERICHT.

De bovengenoemde Maatschappij heeft in hare zitting van 7 Juni besloten, TWEE VOLKSVERGADERINGEN in te richten. De eerste vergadering zal plaats hebben ZONDAG toekomende, 21 Juni, in den estaminet *St-Zacheus*, St-Gillesstraat n° 9, uitkomende op de Slijpstraat. De tweede vergadering zal gehouden worden ZONDAG, 28 Juni 1868, in den estaminet *De Krins*, Ram n° 26, telkens om 10 ure 's morgens. Verders zal de Maatschappij in beide plaatsen hare twee-maandelijksche vergaderingen houden voor de leden van deze wijken, maar altijd op verschillende zondagen.

Deze vergaderingen worden gehouden om de werkingen der Maatschappij *Vooruit* bekend te maken en om eenieder in de gelegenheid te stellen, met de bestaande Maatschappijen van Gent in betrekking te komen, en ook om ieder lid zooveel gemak mogelijk te verschaffen tot het bijwoonen der vergaderingen van de Maatschappij.

Personen vreemd aan de maatschappij zullen het woord geweigerd worden.

De hoofdzetel der Maatschappij blijft in den estaminet *De Harmonie*, hoek der St-Hubertstraat (St-Pieters).

Namens het Bestuur :

De Schrijver,
L. VANDER BERGHE.

De eerste Voorzitter,
J. DOUVILLIER.

Dagorde der vergadering van 21 Juni :

1. Verslag en toestand der Maatschappij;
2. Over de hedenlaagsche werking der Maatschappij.

Dagorde der vergadering van 28 Juni :

Over het doel die de Maatschappij zoekt te bereiken in de toekomst.

den aangelegd.

27 juni : In het Hotel Royal wordt aan Metdepenningen een banket aangeboden ter gelegenheid van de vijftigste verjaring van zijn intrede in de balie. Metdepenningen ontving een prachtig album met de portretten van al de advocaten, die deel namen aan het banket.

4 juli : Er wordt hevig geklaagd over de opkoperij van eetwaren, die op grote schaal worden uitgevoerd en waaraan men de ongehoorde duurte van boter, eieren en andere waren toeschrijft.

18 juli : In 1868 worden talrijke meetings gehouden en de politie gaat alles zorgvuldig na. Zo weten we uit een brief dat de drukker Hage, wonende Brusselsestraat, aan de politiecommissaris een exemplaar van de drukwerken bezorgt, die hij drukt voor de werkersverenigingen. Eens bleven stakende wevers bij het drukken van een vlugschrift aanwezig, waardoor Hage geen exemplaar kon bemachtigen. Hage maakte een afschrift, dat hij aan de politie bezorgde.

Hier nu een uittreksel van een verslag van een politiecommissaris :
"Jean Seranne est né à Gand le 3 mai 1842, il est tisserand, demeurant Muide, 222. Il a été condamné le 10 août 1861 à six mois de prison pour coalition et rebellion envers la police. Il a des relations avec les ouvriers gens de son espèce et il jouit d'une très mauvaise réputation. Je dois également vous faire connaître que l'influence que le susdit Seranne exerce sur les ouvriers est très médiocre, car ils sont sur le point de nommer un autre président". Seranne was sedert half 1867 voorzitter van de Broederlijke Wevers als opvolger van De Ridder, die een vriend van Seranne was.

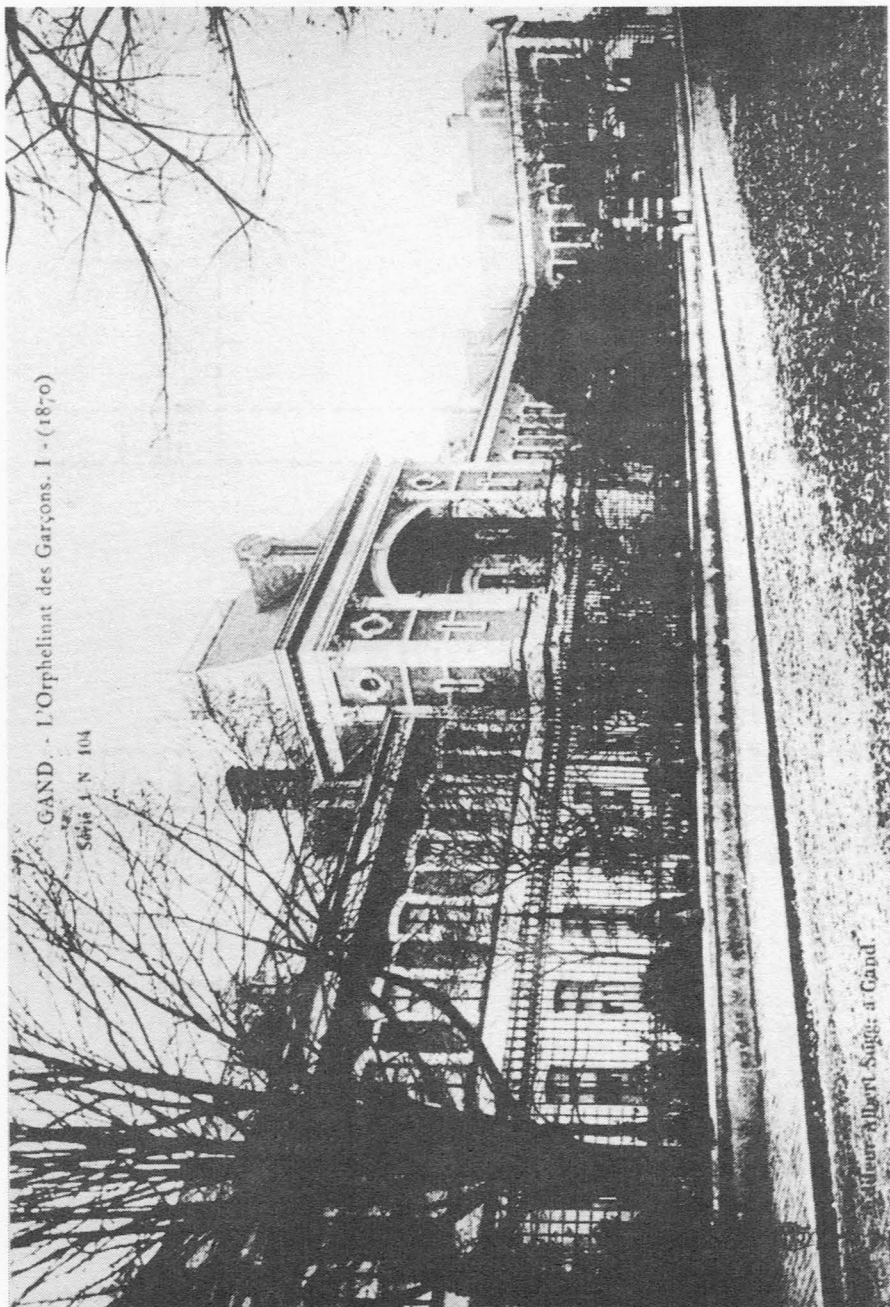
26 juli : Verkoop van een water-, olie- en graanmolen Visserij. Watermolen : 278 m², woonhuis 61 m², woonhuis 31 m². Verhuurd tegen 6,50 fr. per maand.

Te koop : Houten korenwindmolen en woning te Ledeberg langs de kalseide van Gent naar Merelbeke. 1800 m².

27 juli : De langdurige warmte lokt alle dagen veel zwemmers naar de badplaats achter Akkergermerk. De bestuurder heeft een dienst van omnibussen ingericht, die dagelijks van de hoek van de Brabantdam tot aan het zwembad zal rijden tot 6 1/2, 11 1/4, 16, 17, 18 en 19 uur. Terugkeer om 16 1/2, 17 1/2 en 18 1/2.

De zangafdeling van het Van Crombrugge genootschap zal niet deelnemen aan het festival te Ledeberg, omdat de uitnodiging uitsluitend in het Frans is opgesteld, wat beschouwd wordt als een miskennis van de moedertaal.

29 juli : Gisteren vierden de naaisters hun mestdag. Menige bankwa-

GAND. - L'Orphelinat des Garçons. I - (1870)

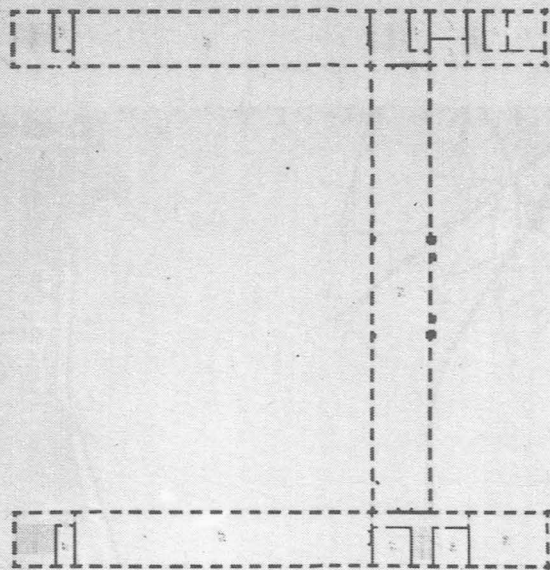
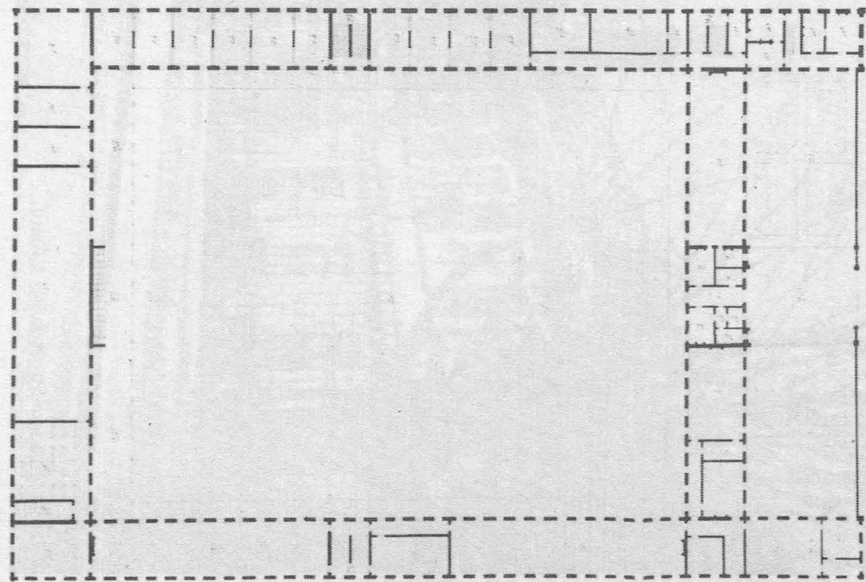
Série I N 104

Monsieur Albert Sage, à Gand.

Het Jongensweeshuis

LÉGENDE.

- 1 Vestibule.
- 2 Vestibule.
- 3 Vestibule.
- 4 Vestibule des enfants.
- 5 Salle de réunion.
- 6 Cabinet.
- 7 Classeur et Appendances.
- 8 Salle à manger.
- 9 Salle à manger.
- 10 Bibliothèque de Chantiers.
- 11 Salle de classe.
- 12 Bibliothèque.
- 13 Vestibule.
- 14 Classeur.
- 15 Salle de musique.
- 16 Chantiers.
- 17 Salle de gymnastique.
- 18 Bureau.
- 19 Vestibule.
- 20 Salle de jeux.
- 21 Corridor principal.
- 22 Corridor.
- 23 Vestibule.
- 24 Vestibule.
- 25 Vestibule.
- 26 Vestibule et Appendances.
- 27 Vestibule à rouler.

Echelle de 0.002 mètre

Plan de l'école pour le Jongensweeshuis
 Chantiers, Amsterdam
 le 7 Mars 1905
 J. van der Wal, Architecte

gens en andere rijtuigen doorkruisten de stad. Vele groepen waren vergezeld van een of twee muzikanten. De danszalen werden druk bezocht.

1 augustus : De gemeenteraad keurt het plan van het te bouwen jongensweeshuis opgesteld door architect Pauli goed.

8 augustus : Als gevolg op een verzoekschrift van de Vlaamsch Liberale Vereniging, het Willemsfonds en het Van Crombrugghe-genootschap zal als proef het Jaarverslag ook in het Nederlands gepubliceerd worden. De gemeenteraad keurt een lening van zeventien miljoen - een enorm bedrag voor die tijd - goed om een aantal grote werken te financieren. De voorziene werken worden ingedeeld in twee reeksen. Eerste reeks : 1 verbreden straten (Oudburg, Bagattenstraat), gezondmaking wijken Batavia en Nederscheldewijk : 2.300.000 fr.

2 verbeteren beluiken : 100.000 fr.

3 aanleggen voetpaden : 220 000 fr.

4 herbouwen bruggen in slechte staat : 242 000 fr.

5 werken Stapelhuis : 78 000 fr.

6 Werken in het belang van de nijverheid, handel, openbare gezondheid : 500 000 fr.

7 bouwen schietstand burgerwacht : 60 000 fr.

8 onderwijs en schone kunsten (bouwen scholen) : 500 000 fr.

Tweede reeks (minder dringende werken)

1 openen en verbreden van straten : 2 000 000 fr.

2 aanleggen van voetpaden : 100 000 fr.

3 werken in het belang van nijverheid en handel : 600 000 fr.

De lening had een duur van 66 jaar (dus tot in 1934) en werd uitgegeven tegen 93,50 % met 3 % interest.

13 augustus : Eergisteren had in het lokaal van de Sint-Jozefskring de prijsuitreiking plaats aan de leerlingen van de school Sint-Lucas, die vijf jaar geleden te Gent werd opgericht. De school telt thans 97 leerlingen.

16 augustus : De maatschappij De Blikken Muzikanten in de herberg Het Leeuwken, Sint-Pietersvrouwstraat, ontvangt een nieuw vaandel. De vereniging telt zestig spelende leden.

Te Gent overleed Karel Onderreet, auteur van een groot aantal toneelwerken. (Biografie : zie G. Tydinghen jg. 1975 blz. 228)

22 augustus : Een politieverslag : Jan Seranne werd herkozen tot voorzitter van de wevers. Volgens sommige werklieden heeft Seranne de Internationale medegedeeld, dat het Weversgezelschap zal toetreden tot de Internationale.

26 augustus : Julius Sabbe heeft met onderscheiding het diploma van leraar in de Nederlandse taal voor het middelbaar onderwijs te Luik behaald. Hierbij een verklaring : de leraars atheneum werden gevormd aan de Ecole normale supérieure te Luik. Julius Sabbe werd geboren te Gent op 14 februari 1846. Hij onderging de invloed van Julius Vuylsteke en behoorde tot de stichters van het Volksbelang. Wat verder zullen we J. Sabbe opnieuw ontmoeten.

28 augustus : De ongehoorde duurte van boter en eieren dwingt vele gezinnen over deze twee producten een kruisje te maken. In plaats van boter en eieren eten vele gezinnen nu varkensvet of appel- en perenstroop op hun brood. Ongelukkig valt op het varkensvet soms veel te zeggen : 't zijn niet altijd varkens, die het leveren. Op 20.8. ging de boter te Oudenaarde van 3 tot 3,50 fr. per kg.

In de Beurzencourant verschijnt een oproep van het de Werkersbond tot het bijwonen van een vergadering op 31 augustus in het lokaal Sint-Jacobs, Kleine Botermarkt, met als doel een afdeling van de Internationale te Gent op te richten en een voorlopig bestuur aan te stellen. De oproep is ondertekend door Seranne. Hieruit kunnen we besluiten, dat er dan reeds contacten moeten zijn tussen Gentenaars en de afdeling van de Internationale te Brussel. Van deze vergadering hebben we nergens een verslag gevonden. Zeker moet de vergadering zijn doorgestaan, want op het derde congres van de Internationale gehouden te Brussel op 6-13 september 1868 is er een Gentse vertegenwoordiging : Vanschaftingen, kamslager, Van Pottelsberghe, kleermaker, Seranne, vertegenwoordiger Broederlijke Wevers, Adolphe Teirlinck : een onderwijzer. Op de vorige congressen gehouden te Genève in 1866 en te Lausanne in 1867 waren geen Gentenaars, wel enkele Brusselaars. (zie : Oscar Testut : L'Internationale, Paris 1871). De mededeling in de Beurzencourant vonden we ook terug in Het Volksbelang van 29.8.1868.

Op 11 september zal in de Beurzencourant een artikel verschijnen overgenomen uit het Handelsbad : "We hebben in alle omstandigheden de werkende klas bewijzen van sympathie gegeven en haar belangen trouw voorgestaan. Juist hierom moeten we hen waarschuwen tegen de mannen, die hun op de verkeerde weg willen brengen. Wij bedoelen de Internationale. Het congres te Brussel toont dit aan; het werkerscongres te Brussel kenmerkt zich door twee hoofdstrekkingen : het is een oorlogsverklaring tegen de godsdienst en een oorlogsverklaring tegen het kapitaal".

20 september : De werken aan de sluis te Gentbrugge vorderen snel.

Het nieuwe bed van de Schelde is gegraven. De sluis is 120 meter lang en 40 meter breed en zal dertig vaartuigen (Walenschepen) kunnen bevatten. De sluisopening is 12,50 meter. Elke deur is 6,88 m. hoog en 7,22 m. breed en weegt 16 300 kg.

21 september : De solemnele bedevaart naar de heropgebouwde kapel van Sint-Bavo te Mendonk, alwaar hij in 652 een boetvaardig leven leidde, zal beginnen op 30 september.

1 oktober : De oproep van de bisschop van Gent ten gunste van het Werk der Vlamingen te Parijs werd gunstig beantwoord. Een som van 160 000 frank werd ingezameld voor de aankoop van een stuk grond bestemd voor het bouwen van een grote kerk, die door Vlaamse priesters zal worden bediend. Nu is er nog 150 000 frank nodig; de andere Belgische bisschoppen hebben besloten een oproep tot hun gelovigen te doen.

2 oktober : Vrijdag heerste op de Botermarkt een grote woeling. De Gentse huishoudsters hebben het voorbeeld van Antwerpen willen volgen en de boeren vierkant uitgelachen, die vier frank per kg. durfden vragen. Men was overeen gekomen, dat niemand zou kopen en niemand kocht. Menige boer en boerin vluchtte in nabij gelegen herbergen, doch ze werden door de politie verplicht met hun waar op de markt te blijven. Ook meldt men, dat enige opkopers aangehouden zijn. Sommige boeren hebben dan toch hun boter tegen 2,50 tot 3 fr. verkocht.

5 oktober : Het gemeenteraadslid Albert Colson, advocaat, dient zijn ontslag in en wordt benoemd tot stadsontvanger te Gent.

11 oktober : Een politieverslag. Er werd in de zaal Polka een meeting gehouden. Ongeveer tweehonderd werklieden woonden de vergadering bij. Jan Seranne verklaarde, dat de Internationale nog maar weinig leden telt te Gent, dit in tegenstelling met andere grote steden, die reeds een aanzienlijk aantal leden van de Internationale tellen. Massyn, voorzitter van de schilders, toont het nut aan van de Internationale. Ze is bestemd om het juk van de patroons af te schudden en met de patroons te onderhandelen van gelijke tot gelijke. Hij kritiseert de kranten, die de vrienden als "woordenkrakers" beschouwen en die, in plaats van de arbeiders te steunen, hen bedriegen. Delplanque, een voorzitter uit Antwerpen, vraagt dat de Gentse werkliedenverenigingen zouden samensmelten; hierop verlaten een aantal toehoorders de zaal. De Boos verklaart dat te Gent reeds een dergelijke vereniging bestaat, waardoor de aansluiting onnuttig is. Brismée, een drukker van Brussel, toont eveneens het nut aan van de Internationale. Hij weet, dat er nog

GENTSCHÉ AFDEELING.

INTERNATIONALE

VOLKS-MEETING.

Burgers en Werklieden,

De Gentsche afdeeling van de Internationale Werkers-Vereeniging, zal op Zondag 11 October 1868, om 10 ure 's morgens, eene groote Volks-Meeting houden, in de zaal *den Polka* (Passage Vanderdonckt), te Gent, om het doel van de Internationale Werkers-Vereeniging kenbaar te maken, daar deze maatschappij gansch Europa omvat, en anders niet behelst dan de werklieden hun recht en bestaans te geven, hopen wij, dat gij allen deze vergadering zult bijwoonen.

Vreemde sprekers van Brussel en Gent zullen het woord voeren.

Namens het voorloopig Bestuur der afdeeling :

J. SERRANNE,	Weyer.
CH. MASSYN,	Huisschilder.
BENONI LIPPENS,	Kleermaker.
VAN GRONINGEN,	Horlogiemaker.
PIER KOHN,	Kartonkapper.
AUGUST LAGGY,	Letterkundige Schrijver.

enkele meningsverschillen bestaan tussen de Internationale en de verschillende maatschappijen, die nog aarzelen om aan te sluiten. Men moet de onverschilligheid bestrijden, verklaart hij. Indien de vrijmetse- laars en de jezuïeten sterk zijn, is het omdat ze gehoorzamen aan hun leiding. De genaamde Sabbe zoon, student beaamt de woorden van Brismé. Seranne noemt de verenigingen, die aangesloten zijn bij de Internationale en nodigt de toehoorders uit zich aan te sluiten. Massyn, ziende dat veel werklieden de zaal verlaten zonder zich aan te sluiten, bemerkt, dat de werklieden het enkel aan zich zelf moeten toeschrijven, als ze in de ellende gedompeld blijven.

Volgens de Beurzencourant fungeert Hermann Van Duyse als secretaris.

12 oktober : We krijgen een verslag van een politiecommissaris over een meeting in de herberg De Prins in de Ramen. Er waren ongeveer 250 toehoorders. Van Pottelsberghe, voorzitter van kleermakers, opende de vergadering. Hij toonde de noodzakelijkheid aan, dat artikel 1781 van het burgerlijk wetboek wordt afgeschaft. Dit artikel bepaalde : "Le maître est cru sur son affirmation pour la quotité des gages, pour le payement du salaire de l'année échue et pour les comptes donnés pour l'année courante". B. Chlepner schrijft hierover : "c'était certainement la disposition la plus blessante pour l'amour propre d'un ouvrier; au point de vue légal elle accusait le plus nettement son infériorité juridique". Het artikel zal niet meer toegepast worden vanaf 1869; het artikel werd afgeschaft bij de wet van 1883, samen met het verplicht werkboekje. Verder onderzocht de spreker de middelen om een beter loon te bekomen; hij sprak ook over de werkrechtseraden, die niet functioneren volgens de wensen van de arbeiders. Tenslotte oordeelde hij de oprichting van de Internationale nuttig, maar beschouwde dit nog als een droom. De Boos sprak in dezelfde zin als Van Pottelsberghe. Het blijkt, dat deze spreker betrekkingen heeft met de afdeling van de Internationale te Brussel. Seranne sprak lang over de werkrechtseraden, die volgens hem 's avonds zou moeten zetelen, zodat de werkmán geen loonverlies zou lijden. Verder wenste hij dat de verkiezingen voor deze raden op zondag zouden gehouden worden, net als voor de verkiezingen van de burgerwacht.

Van Duyse Hermann, student, sprak slechts kort en wees op het nut aan te sluiten bij de Internationale. De Gentse letterkundige Lagye Gustaaf sprak in dezelfde zin. Tenslotte werd besloten komende zaterdag een vergadering te beleggen in het lokaal Bij Sint-Jacobs om de leden van de Gentse afdeling van de Internationale te benoemen.

Van al deze verslagen werd een afschrift gezonden aan de gouverneur,

die vermoedelijk het zal overmaken aan de minister van Binnenlandse Zaken.

Uit de verslagen van de meetings van 11 en 12 oktober blijkt, dat er een machtsstrijd aan de gang is tussen Seranne, voorzitter van de Broederlijke Wevers en De Boos, voorzitter weversmaatschappij Vooruit. Op 11 oktober twijfelt De Boos over het nut aan te sluiten bij de Internationale, maar op 12 oktober verklaart hij dat de Werkersbond vroeger was aangesloten en het bij zijn herinrichting kan blijven. H. Van Duyse zal op 12 oktober verklaren : "De Werkersbond kan Werkersbond blijven en tot de reeds bestaande afdeling toetreden, maar u (dit is tegen De Boos) moet u zelf niet aanstellen als een afdeling van de Internationale". De Boos zal nog antwoorden : Het hoofdbestuur van Brussel heeft de Werkersbond als afdeling van de Internationale aangesteld". Deze machtsstrijd zal zich begin 1869 voortzetten en spoedig tot een onverwachte oplossing komen.

18 oktober : De politie is zeer waakzaam. "Ik heb de eer U mede te delen, dat de genaamden Seranne, Lagye, Van Duyse en Vandenberghé vergaderd hebben in een kamer in de herberg Sint-Jacobs; ze verlieten de herberg om 10 1/4 uur. "Il y a lieu de supposer que ces quatre individus forment le comité de la section gantoise de l'association internationale". De commissaris schrijft verder : "Avec des éléments aussi peu recommandables et dont la position sociale et fortunée est de nature à inspirer la moindre confiance, il est à prévoir que l'association internationale trouvera fort peu d'adhérents parmi les ouvriers de Gand qui oublieront difficilement le système d'exploitation employé jadis au détriment de leur bourse par les président Bilen et De Ridder". Dit is natuurlijk het standpunt van de politiecommissaris, die zich tot zijn overheid richt. Het verslag moet als zeer belangrijk worden beschouwd, want er wordt een exemplaar gezonden aan de gouverneur en aan de administratie van de openbare veiligheid te Brussel.

Volgens het Volksbelang werd de Gentse afdeling van de Internationale opgericht op 31 augustus in het lokaal Sint-Jacobs. Op 6 september zal Het Volksbelang in verband met het Werkerscongres te Brussel schrijven : "Dit congres draagt onze volle genegenheid. Er bestaat maar één enkele noodzakelijkheid : het is een verzoening tusschen het werk en het kapitaal". En op 17 oktober zal Het Volksbelang schrijven : "Wij kunnen anders niet dan ons daarover vergenoegen. Volksbeweging is volksvoortgang" dit in verband met de oprichting van de Gentse afdeling. Nu we de opvatting van Het Volksbelang in verband met de Internationale kennen baart het ons weinig verwonde-

ring er twee studenten, J. Sabbe en H. Van Duyse, aan te treffen bij de eerste stappen van de Gentse afdeling. Vergeten we ook niet, dat studenten altijd toegankelijk waren voor nieuwe ideeën. Vermoedelijk was hun bijdrage slechts gering.

19 oktober : Maandag werd in de opera Les Diamants de la Couronne opgevoerd. Mej. Z. Erambert, die de rol van de koningin van Spanje speelde, werd uitgeschuifeld. Het publiek heeft de gordijnen doen vallen, heeft de directeur in de foyer geroepen en hem verklaard, dat ze die zangeres niet meer wilden horen. Ook dat ze reeds afgestemd was en moest vervangen worden. De directeur beloofde aan het verzoek te voldoen. Op 22 oktober werd Si j'étais roi opgevoerd. De nieuwe zangeres werd ook uitgeschuifeld. Het publiek vroeg of de regisseur de abonnees voor de aap hield. De voorstelling zal de abonnees niet worden aangerekend. De meeste abonnees verlieten de zaal en het stuk werd voor een haast ledige zaal voortgespeeld.

26 oktober : In de loop van 1868 waren er een negental korte stakingen in de textielnijverheid. Op 26 oktober gingen 150 wevers van Hooreman-Cambier in staking. 's Anderendaags gingen ook 250 wevers van De Brouckere op de Kleine Dok in staking. Kort daarop volgden 150 werklieden van Suppes dit voorbeeld. Begin november gingen 70 werklieden van De Brouckere terug aan het werk met een lichte loonsverbetering, de overigen wevers bleven staken of gingen naar Frankrijk.

30 oktober : Gemeente Gentbrugge. Openbare aanbesteding voor het bouwen van een nieuwe kerk. Op maandag 9 november om acht uur zal in de herberg De Snoek te Gentbrugge door de kerkfabriek worden overgegaan tot de openbare aanbesteding van het bouwen van een kerk. Lastenboek bij de heer J. de Noyette, bouwkundige, Kerkstraat 108 Gentbrugge.

1 november : In het Steenen Meuleken, Sint-Lievensstraat 164 Gent. Onder de kapel van de H. Macharius.

Koffie n. 0 : 2,10 fr. per kg.	fosfoorstekjes : 44 cent. per pak
n. 1 : 1,75 fr. per kg.	fruitsiroop : 80 cent. per kg.
n. 2 : 1,50 fr. per kg.	
n. 4 : 1,00 fr. per kg.	

4 november : In de zaal Sodaliteit wordt thans elke avond een toneel- en zangvertoning gegeven, die door een talrijk publiek wordt bijgewoond. Men drinkt er zijn glas bier en rookt zijn sigaar tijdens de voorstelling. De troep bestaat uit goede artiesten en heeft de medewerking van de vermaarde Ling-Look de Chinees, die tijdens de wereld-

Aan de werklieden der stad Gent.

VOLKSMEEETING

VAN DE GENTSCHÉ AFDEELING DER

INTERNATIONALE WERKERSVEREENIGING.

Op Maandag 9 November 1868, zal er in de herberg *de Afspanning*, Muide, bij J. KEIZERS, om 7 ure 's avonds, eene algemeene vergadering voor werklieden plaats hebben, ten einde daar breedvoerig te handelen over de werking dezer vereeniging.

Namens het Comitéit :

J. SERRANNE.
CH. MASSYN.
N. RING.
A.-J. COSEN.
A. LAGY.
L. MAAS.

Dagorde :

- 1° Doel en werking des International.
- 2° Werkstakingen door het International ondersteund.

Gent, drukk. van F. HAGE, Brusselsche straat, 8.

tentoonstelling te Parijs zo veel ophef maakte. Hij steekt zich een degen van een meter in de keel, zet er een ijzeren bol van 15 kg. op en nadien een geladen geweer, dat hij afschiet.

Te Gent overleed Pieter Rosseel, 72 jaar oud, bekend om zijn verbeteringen in de katoenindustrie.

Een aantal gemiddelde prijzen in Oost-Vlaanderen :

Aardappels (per 100 kg.) 5,97 fr.	Rijst per kg. : 0,53 fr.
Ossenvlees per kg. : 1,47 fr.	Jenever per l. : 0,98 fr.
Koevlees per kg. : 1,35 fr.	Azijn per l. : 0,20 fr.
Kalfvlees per kg. : 1,60 fr.	Zout per kg. : 0,28 fr.
Varkensvlees per kg. : 1,52 fr.	Steenkolen per 1000 kg. : 33,62 fr.

Op 5 november meldt de politiecommissaris : “Heden avond waren 150 werklieden vergaderd in de herberg De Grote Harmonie, Sint-Hubertusstraat 2. Karel De Boos, werkman en herbergier, voerde het woord. Hij toonde aan, dat de werklieden een fout begaan hadden met het werk in twee fabrieken te verlaten en dit zonder kennis te hebben van de geldmiddelen waarover de maatschappij kon beschikken. Volgens De Boos is de toestand niet meer houdbaar, gezien de weversvereniging nog slechts beschikt over enkele kilogrammen aardappelen.” De politiecommissaris deelt nog mede, dat een vijftigtal wevers het werk bij Hooreman-Cambier hebben hernomen en dat werklieden in de buurt omhalingen doen. Op 11 december zullen de wevers van Suppes weer aan het werk gaan.

13 november : Heden verschijnt een nieuw weekblad La Flandre. Een nummer kost tien centimes, een jaarabonnement vijf frank. In het eerste nummer lezen we : “Nous méprisons comme choses honteuses les compromis et les transactions, considérés dans certains sphères comme le comble de l’habilité politique. Ce que nous demandons : ce ne sont plus des professions de foi, ce sont des actes”. Wat verder wordt ons ook het programma van La Flandre medegedeeld : 1 geleidelijke uitbreiding van het kiesrecht, 2 ontwikkeling van het onderwijs, 3 herinrichting van ons verdedigingsstelsel, 4 herziening van de fiscale wetten met de bedoeling de belastingen rechtvaardiger te verdelen, 5 verdediging van de rechten van de Vlaamse taal. Hieruit blijkt, dat La Flandre de stellingen van de progressieve liberalen zal verdedigen en zich zal richten tegen de doctrinairen. De term “doctrinaires” komt uit Frankrijk en de betekenis, die hij daar had verworven : “les doctrinaires en vinrent dans la suite à défendre surtout la prérogative du parlement censitaire” en “le doctrinarisme devint synonyme d’immobilité en faveur des droits acquis par la bourgeoisie censitaire” is ook voor ons land toepasselijk. (1) In de komende jaren zullen we te

Gent, den 12 November 1868.

Gentsche Werklieden,

Medegezellen,

Daar uwe tweede gedane ondersteuning de overtuiging geeft dat gij allen onzen strijd goedkeurd, durven wij de eerbiedige vrijheid nemen UEd. eene derde ondersteuning te vragen, daar onze heeren-fabrikanten de billijke en rechtvaardige vraag dien wij doen, tot vermeerdering van loon, blijven weigeren.

Wij rekenen op uwe broederlijke ondersteuning tot het voortzetten van onzen kloekmoedigen strijd.

De loonstrijdende wevers en weefsters,

Van den heer Serrys en C^o 150

Van den heer De Wou en C^o 10

Te samen 160

Gelief uwe penningen Zondag van 9 tot 12 ure 's morgens te storten, bij UEd. in de herberg St-Jacobs, kleinen Botermarkt of in de Harmonie, hoek der St-Hubertstraat.

Gent de schermutselingen tussen doctrinaren en progressisten kunnen volgen.

22 november : In de herberg de Stad Brussel in de Hoogstraat wordt een vergadering van de Internationale gehouden. Aan het bureau : Lagye, Cosyns een gewezen onderwijzer, thans bediende en Seranne. Seranne toont het belang aan van de Internationale : "L'internationale n'est ni révolutionnaire ni républicain, mais l'Internationale reconnaît la nécessité de faire jouir l'ouvrier de ses droits politiques à l'égal de tout autre citoyen". (politieverslag) Verder verklaart Seranne, dat er te Gent slechts een afdeling van de Internationale bestaat, waarop een hevige discussie ontstaat, waaraan De Boos deel neemt. Wegens het tumult moet de vergadering worden gesloten.

Op 29 november zal er opnieuw een vergadering worden ingericht, thans in de zaal Polka. Er zijn een 600 toehoorders. Aan het bureau : Cosyns, Seranne, Brismée van Brussel en Vandenberghe van Brugge. Vandenberghe verklaarde : "Le but de l'association internationale est une société de frères, non pas d'une seule ville, ni d'un seul royaume, mais de l'univers entier. Les adhérents sont déjà au nombre de six million, chiffre qui doit encore quadrupler". Is deze uitspraak een oratorische overdrijving of neemt de spreker zijn dromen voor werkelijkheid ? Seranne deelt mede, dat hij 375 frank heeft ontvangen voor de stakende wevers. (Luik 150 fr., Seraing 50 fr., Verviers 125 fr., Ecaussines, 50 fr.) Het politieverslag meldt ook, dat de stakers van De Brouckere-Suppes geen werk krijgen in de andere fabrieken en uitwijken naar Armentières.

Op 30 november wordt een vergadering gehouden in de herberg Oude Kalvermarkt met 150 tot 200 toehoorders. Seranne beveelt nog eens aan werk te zoeken, zelfs aan zes frank per week.

Volgens een rapport van de politie van 1 december telt de Gentse afdeling van de Internationale ongeveer 700 leden, die wekelijks twee centimes storten. De stakende leden bij Suppes ontvangen wekelijks tien frank, de niet-leden zeven frank. Het rapport vermeldt, dat Seranne en De Boos opnieuw gevraagd hebben, dat de stakers elders werk zouden zoeken, want de inkomsten zijn onvoldoende.

Op een vergadering van de Internationale in de herberg De Os in de Brugsepoortstraat op 15 december wordt naast Seranne en Cosyns nog eens Van Duyse vermeld.

24 november : Verleden week heeft men in de vensters van de koor-sluiting van de Sint-Baafskathedraal twee nieuwe geschilderde glasra-men van de Béthune geplaatst. Het glasraam rechts verbeeldt de heili-

Gent, den 28 November 1868.

Wevers en Weefsters,

Op Maandag 30 November 1868, om 7 1/2 ure
s avonds, zal er in de estaminet *de Oude Kalver-*
merkt (tegen de Pasbrug), een MEETING plaats
hebben, door de twee Weversmaatschappijen, om over
de werkstaking van den heer SUPPENS, de Prud'homme
en de wekelijksche ronde te handelen.

Wij verhoppen op uwe tegenwoordigheid, en blijven
met eerbied

De leden der Maatschappij Vooruit;

De leden der Broederlijke Weversmaatschappij.

gen Willibrod, Gudula, Godeleva, Lambert, in top. H. Andreas en twee engelen. Het glasraam links : de heiligen Henricus, Barbara, Ursula, Nicolaus, in top : H. Paulus en engelen met kroon. Ze maken deel uit van een theorie van tachtig heiligen. (zie E. Dhanens : Sint-Baafskathedraal Gent blz. 162)

30 november : De gemeenteraad keurt de aanleg van een drietal straten goed op de gronden van de Heer G. Wolters en van het Weldadigheidsbureau, gronden gelegen ten noorden van de Antwerpsesteenweg. Straat A werd de Kogelstraat genoemd, straat B de Weldadigheidsstraat en straat C de Weidestraat. De Weldadigheidsstraat liep door op het grondgebied van Oostakker (thans Sint-Amandsberg), het deel op Gent kreeg de naam Spijkstraat tijdens de tweede wereldoorlog, terwijl de Weidestraat omgedoopt werd tot Spitaalpoortstraat. De Heer G. Wolters-de la Kéthulle was ingenieur bij de dienst Bruggen en Wegen.

1 december : Te Haut-Pré bij Luik overleed Emiel Moyson. (geboren te Gent op 8.1.1838)

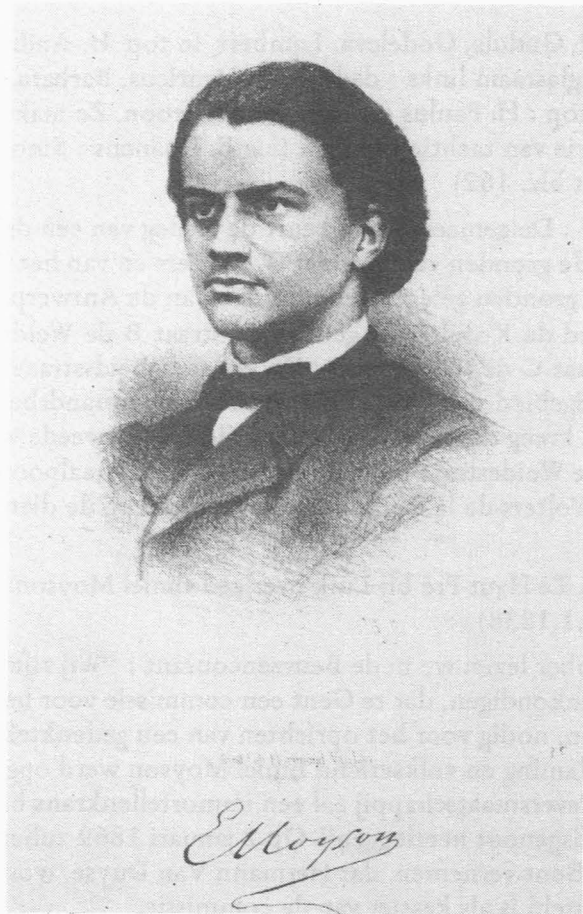
Op 10 december lezen we in de Beurzencourant : "Wij zijn gelukkig te kunnen aankondigen, dat te Gent een commissie voor het verzamelen van gelden, nodig voor het oprichten van een gedenkteken voor de ijverige Vlaming en volksvriend Emiel Moyson werd opgericht. De Gentse Weversmaatschappij zal een immortellenkrans bij het graf van onze stadsgenoot neerleggen". Op 2 januari 1869 zullen we uit de Gazette van Gent vernemen, dat Hermann Van Duyse, wonende Koestraat, aangesteld is als kassier van de commissie.

5 december : Te Gent overleed Mathieu Geswein, conducteur bij Bruggen en Wegen. Bij testament schonk hij zijn bezit (100 000 fr.) aan het Bestuur der Burgerlijke Godshuizen. De Mathias Gesweinstraat is een zijstraat op de Begijnhoflaan.

14 december : In het Willemsfonds houdt Julius de Vigne een voordracht over het algemeen stemrecht, waarvan hij een aanhanger is.

Onderzoeken we even de broodprijzen in 1868.

	<i>Gebuild</i>	<i>Ongebuilt</i>	<i>Roggebrood</i>
10 januari	47 c.	37 c.	28 c.
28 februari	47 c.	38 c.	29 c.
13 maart	48 c.	39 c.	30 c.
10 april	52 c.	38 c.	33 c.
29 mei	46 c.	38 c.	24 c.
17 juli	43 c.	34 c.	23 c.

	<i>Gebuild</i>	<i>Ongebild</i>	<i>Roggebrood</i>
28 augustus	40 c.	33 c.	22 c.
23 october	39 c.	31 c.	22 c.
18 december	37 c.	31 c.	21 c.

De broodprijzen waren zeer hoog; met de nieuwe oogst dalen de prijzen wel, alhoewel het brood toch duur blijft.

In 1868 werden 3 896 families met 10 937 personen gesteund door het Liefdadigheidsbureau.

Op wereldvlak is weinig te vertellen. Richard Wagner componeert "Die Meistersinger von Nürnberg", Dostojewski schrijft "De Idioot" en de Russische schrijver Maxim Gorki wordt geboren. In Frankrijk vervaardigt Leclanché zijn batterij, wat een grote verbetering betekende.

In Spanje moest koningin Isabella II, nadat revolutionairen Madrid

hadden ingenomen, de vlucht nemen op 30 september 1868. In zijn jaaroverzicht voor 1868 schreef De Beurzencourant : "De overdreven speculatie hebben de prijzen van de levensmiddelen opgedreven; vooral het zoo noodige en voedzame vleesch, boter en eieren zijn bijna buiten het bereik der beurs van werker en ambachtsman, terwijl de strafbare vervalsching der levensmiddelen schier openlijk voortduurt."

M. STEELS

(1) Achille Erba : L'Esprit laïque sous le gouvernement libéral doctrinaire (1857-1870) Leuven 1967.

BAARD VERMEULEN

Sieske de Gistmarchand, de Roste Wasser, Zot Sofietje, Sander den Oliekoeke en zoveel andere Kokedies verdienen ontegensprekelijk het recht als rasechte Gentse typen toegesproken te worden. Een man die Emile Andelhof met even veel recht een eersterangsplaats in zijn Galerij had mogen - kunnen en moeten - geven, is zonder de minste twijfel "Den Baard Vermeulen".

Ik zou waarachtig niet lang hoeven te zoeken om aan de weet te komen waarom Andelhof (en anderen) die "Baard" zo'n flagrant onrecht hebben aangedaan. Die waarom houd ik voor mij. Aan de welwillende lezer om die waarom, mijn verhaal verorberend, zelf op het spoor te komen. Uit dat verhaal, dat ik zal proberen uit te doen te doen zo genietbaar, zo on-droog mogelijk, zal maar al te vlug blijken dat onze held meer een beruchte dan een beroemde Strop geweest is. Basta.

Jawel, de "Baard" heeft geschiedenis gemaakt. Heeft de ene stadsgenoot kostelijk geamuseerd, de andere dodelijk geërgerd. Het als geen ander op de tong gereden, maar heeft van zijn kant geen gelegenheid ongebruikt gelaten om van de zijne een vlijmscherp wapen te maken. Zijn tegenstander sleurde hij door de modder wel verwachtend dat hij met gelijke munt zou betaald worden.

Laat me eerst en vooral vertellen waarom EUGENE VANDER MEULEN voor "Den Baard Vermeulen" uitgescholden werd. Zoals u op zijn portret kunt zien droeg de man een lange, op twee punten uitlopende baard. Op dat portret ziet die harige waternal er tamelijk ver-